

29.05.2009

Gıybet ve dedikodu haramdır

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْنَاهُ وَأَتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ

Bismillahirrahmanirrahim

“Ey iman edenler! Zandan çokça sakının. Çünkü zannın bir kısmı günahdır. Birbirinizin kusurlarını ve mahremiyetlerini araştırmayın. Birbirinizin gıybetini yapmayın. Herhangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz! Allah’a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah tövbeyi çok kabul edendir, çok merhamet edendir.”

Hucurat suresi, ayet 12

Muhterem müminler!

İslam dini, insanlar arası ilişkilerin sağlıklı temeller üzerine kurulmasını istemekte, insanların arasını bozacak, toplumun huzur ve güvenine zarar verecek her türlü kötü söz ve davranıştan uzak durulmasını da emretmektedir.

Yüce Rabbimiz’in yasaklamış olduğu kötü davranışlardan biri de gıybet ve dedikodudur. Gıybet, bir insanı gıyabında eleştirmek, çekiştirmek ve hoşlanmayacağı şeyleri arkasından söylemektir. Gıybet, toplumda bir kişinin onur ve şahsiyetini zedelemek adını kötüye çıkarmaktır. Gıybet, kişi ve toplumlar arasına kin ve nefret tohumları ekmektir

Saygıdeğer müminler!

Bir gün peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v) ashabına: **“Gıybet nedir bilir misiniz?” diye sormuş, arkadaşları da Allah ve Rasulü daha iyi bilir diye cevap vermişlerdir. Bunun üzerine Peygamberimiz gıybeti “Kardeşini, onun hoşlanmadığı bir nitelik ile anmandır.” diye açıklamıştır. Bunun üzerine, “Kardeşimde dediğim özellik varsa da ne buyurursunuz?” demeleri üzerine Efendimiz, “Eğer dediğin özellik kardeşinde varsa, işte o zaman gıybet olur, dediğin özellik onda yoksa o zaman kardeşine iftira etmiş olursun.”** [1] buyurmuştur. Yine bir gün Hz. Ayşe, Peygamberimize bir insanı, davranışlarını taklit ederek anlatmıştı. Bunun üzerine Peygamberimiz **“Karşılığında bana dünyayı verseler bile, bir insanı hoşlanmayacağı bir şey ile taklit ve tavsif etmeyi katiyyen sevmem. Ya Ayşe, sen şimdi öyle bir söz söyledin ki eğer o söz denize karıştırılsaydı, denizin suyunu bozacaktı.”** buyurmuştur. [2]

Muhterem müminler!

İnsanlar arasındaki kırgınlıkların, dargınlıkların, ve düşmanlıkların arkasında çoğu zaman gıybet ve dedikodu vardır. Gıybet ve dedikodu, başkasının malını mülkünü, makamını, başarısını, huzurunu kıskanmanın bir neticesidir. Gıybet ve dedikodunun temelinde kıskançlık

Hutbe

vardır. Bu konuda yüce Allah şöyle buyurmaktadır: **“Ey iman edenler! Zandan çokça sakının. Çünkü zannın bir kısmı gûnahtır. Birbirinizin kusurlarını ve mahremiyetlerini araştırmayın. Birbirinizin gıybetini yapmayın. Herhangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz! Allah’a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah tövbeyi çok kabul edendir, çok merhamet edendir.”** [3] İlgili ayetin son kısmı olan “ölü kardeşin etini kim yemeyi sever” ifadesi aslında gıybetin kişi ve toplumlarda büyük ve derin bir hastalık olduğuna işaret etmektedir. Çünkü gıybet, aklın doğru çalıştırılmadığının, kalbin ve vicdanın bozulduğunun, merhametin ve sevginin azaldığının, kıskançlık duygularının arttığının bir göstergesidir. Öyleyse böyle çirkin bir işe kimse bulaşmamalı, bulaşanları uyarmalı ve bu işi yapanlardan uzak durmalı, gıybetle karşılık vermemeli, gıybeti edilen kişiden mutlaka helallik alınmalı ve tevbe ederek bu gûnahtan kurtulmalıdır.

Hutbemi bir Hadis-i Şerif’le bitirmek istiyorum **“Kim başkasının kusurlarını araştırıp açığa çıkarırsa, Allah da, o kimsenin kusurlarını açığa çıkarır.”** [4]

[1] Müslim, Birr, 70.

[2] Ebu Davud, Edeb 40-41.

[3] Hucurat S. 12.

[4] Tirmizi, et-Tac, C. 5, S.30.